

بررسی مدیریت پسماندهای شهری با تأکید

بر پسماندهای بیمارستانی در کلانشهرها (نمونه ی موردی کلانشهر تبریز)

مهروش کاظمی^{۱*}، مریم نیکورای^۲

۱- مهروش کاظمی - دانشکده ی هنر معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر ، شبستر - ایران m.kazemi@iaushab.ac.ir

۲- مریم نیکورای - دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر ، شبستر - ایران Maryamnukuray79@gmail.com

چکیده

توسعه ی زندگی شهرنشینی نیازهای جدیدی به همراه داشته که احداث مراکز متنوع جهت ارائه ی خدمات شهری به ویژه مدیریت پسماندها از مهمترین آنهاست . گوناگونی پسماندها و ویژگیهای خاص هر کدام لزوم مطالعات جامع برنامه ریزی و مدیریت این مواد را دو چندان می سازد . پسماندهای بیمارستانی و مراکز درمانی با وجود حدود ۶۳۰ نوع ماده ی شیمیایی ، زایدات بیولوژیکی و عفونی، اشیاء نوک تیز و برنده ی آلوده ، جزو مواد زاید خطرناک طبقه بندی می شوند . در حال حاضر پروسه ی مدیریت پسماندهای بیمارستانی از مشکلات اصلی شهرهای بزرگ دنیا به ویژه در کشورهای جهان سوم است . به دلیل کارکرد منطقه ای و فرامنطقه ای، حتی فرا ملی اغلب بیمارستانها و مراکز درمانی تبریز و توسعه ی شتابان آنها و در نتیجه ، افزایش زباله های بیمارستانی ، انجام برنامه ریزی و مدیریت اصولی و علمی آنها یک ضرورت حیاتی است . در مقاله ی حاضر که نتیجه ی تحقیقی است که در سال ۱۳۸۵ انجام داده ایم ، علی رغم فقدان آمار و اطلاعات کمی و کیفی ، اقدام به تهیه پرسشنامه و استخراج و آنالیز یافته ها با استفاده از نرم افزار SPSS نموده ایم که نتایج ، حکایت از ضعف برنامه ریزی و نبود اهرم های اجرایی و نظارتی کافی، عدم تخصیص امکانات و بودجه برای کار کارشناسی و بهبود فرآیند و عدم هماهنگی ارگانهای ذیربط در مدیریت آنهاست که عدم تهیه ی آئین نامه ی اجرایی قانون مدیریت پسماندها نیز به این آشفتگی دامن می زند . تفکیک زباله های عفونی از معمولی مهمترین فاکتور مدیریت بهداشتی این زباله هاست که علی رغم رعایت آن در برخی بیمارستانها ، به دلیل جمع آوری مخلوط در پایان پروسه ، این اقدام ارزش خود را از دست داده و مشکل مدیریت آنها همچنان پابرجاست .

واژه های کلیدی: پسماند ، مدیریت پسماندها ، پسماندهای بیمارستانی ، زباله سوز ، دفن بهداشتی